

Ministrstvo za okolje in prostor

Gospa dr. Barbara Breznik
gp.mop@gov.si

Zadeva:

Št. zadeve: 007-184/2021

Uredba o spremembi uredbe o upravljanju kakovosti kopalnih voda - EVA: 2021-2550-0014

Stališče in poziv Civilne iniciative RADI IMAMO SOČO v zvezi s predlogom spremembe Uredbe

Smo skupina državljanov, ki se ne delimo po politični, krajevni ali verski pripadnosti in ki nas družijo spomin na Sočo in skrb za ohranitev kvalitete življenja ob njej. Vsak od nas lahko po svojih močeh prispeva delček svojega znanja in življenjskih izkušenj, da ubranimo Sočo pri Solkanu. Soča ni samo kopanje, Soča je naš nacionalni, domoljubni in državotvorni simbol. Dogodki v zadnjem letu nas navdajajo s skrbjo, da nam hočejo Sočo, njene bregove in kopanje ob njej odtujiti, prepovedati, omejiti...

Vaše ministrstvo je pripravilo spremembo Uredbe o upravljanju kakovosti kopalnih voda, kjer predvideva odvzem statusa kopalnih voda za Sočo pri Solkanu in tudi Kanalu (<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=12610>) (v nadaljevanju: Uredba).

S predlagano spremembo Uredbe se dosedanje področje kopalnih vod reke Soče pri Solkanu izvzema oz. črta iz seznama kopalnih vod iz razlogov prisotnosti večjih nihanj v vodostaju reke, rabe voda za namene kajak steze oz. neizpolnjevanje kriterija hidromorfoloških razmere, kot izhaja iz obrazložitev predloga sprememb. S tem naj bi se to kopalno območje v celoti izključilo iz seznama kopalnih voda Republike Slovenije.

Čeprav se hidrološki kriteriji, na katere se sklicuje MOP že skoraj 40 let (od izgradnje elektrarne Solkan) niso spremenili, je takšno predvideno izvzetje dosedanjega kopalnega območja Soče pri Solkanu, kot to izhaja iz predlagane spremembe uredbe, povsem presenetljivo, neupravičeno in nerazumno ter neutemeljeno.

Po mnenju naše Civilne iniciative ti razlogi niso utemeljeni oz. so vsaj premalo domišljeni in temu črtanju Civilna iniciativa in občani Solkana in Nove Gorice odločno nasprotujemo, saj bi to po našem mnenju le še poslabšalo varnost na omenjenem področju, ki je tradicionalno kopalno območje, kjer se v kopalni sezoni in tudi sicer prosto kopa veliko število ljudi in je tudi tradicionalno javno dobro. Dejstvo je, da se je na tem območju kopalo veliko število ljudi še preden je bila zgrajena elektrarna SENG in ko še ni bilo določeno kopalno območje in tudi kasneje oz. sedaj. Tudi po izgradnji elektrarne je to ostalo tradicionalno kopalno območje v skoraj 40-letnem obdobju, kljub občasnemu nihanju vodne gladine in povečanih pretokih v krajših časovnih intervalih zaradi delovanja hidroelektrarne. Ampak tako je že štirideset let, kar je vsem kopalcem dobro znano in je v kopalnem območju tudi dobro označeno.

Lanski enkratni tragični dogodek na področju kopalne vode Soča - Solkan zagotovo ne more biti razlog za preprosto črtanje tega območja iz seznama kopalnih vod in s tem tudi ustreznega monitoringa. S tem se varnost kopalcev ne bo prav nič povečala, prav nasprotno, bistveno se bo zmanjšala. Kopalci bo v vsakem primeru na tem mestu ostali, hkrati pa bi se vsekakor bistveno zmanjšal kontrolni vpliv in objektivni razlogi za kakršnokoli družbeno skrb za to področje. Ob zavedanju, da bo to področje še vedno tudi vnaprej tradicionalno kopalno, ne glede na svojo formalno pravno (ne)kvalifikacijo, se zdi tak ukrep skoraj na pragu brezbrzičnosti. Varnost kopalcev se s tem nikakor ne povečuje, pač pa ignorira, ker nevtralizira tudi naša skupna prizadevanja za večjo varnost.

Seznanjeni smo, da je tudi Ministrstvo RS za obrambo, kamor spada z vidika resorne pristojnosti področje varstva pred utopitvami, kot ga ureja Zakon o varstvu pred utopitvami (ZVU), pozvalo Mestno občino Nova Gorica k aktivnejšemu k reševanju varnosti pod elektrarno ter kot dodatne ukrepe predlagalo tudi druge ukrepe kot so:

- Načrtno oglaševanje v lokalnih medijih, predvsem v času kopalne sezone, s poudarkom na spreminjanju oziroma dvigu vodne gladine na območju delovanja hidroelektrarne in s tem povezanimi tveganji,
- Postavitev svetlobnih ali zvočnih signalov, ki bi kopalce pravočasno opozorili na dvig vodne gladine, kar sem nam zdi ključno,
- Zagotavljanje obvezne prisotnosti reševalcev iz vode v času kopalne sezone v obdobju spreminjanja oziroma dviga vodne gladine elektrarne,
- Dodatno urejanje dostopov do reke Soče, ki bi omogočali hitrejše ukrepanje oziroma reševanje,
- Dodatna namestitev reševalne opreme vzdolž reke, ki jo lahko uporabljajo kopalci.

Glede navedeno si tudi sami v dogovoru z Mestno občino Nova Gorica in Soškimi elektrarnami (v nadaljevanju SENG) prizadevamo, da bi dejansko povečali aktivno varnost tega tradicionalnega območja, ki mora ostati še naprej območje kopalnih voda v skladu z dosedanja opredelitvijo oz. statusom. To je z dodatnimi ukrepi tudi ključni garant večje varnosti kopalnega območja.

Tudi SENG so kot koncesionar in imetnik vodne pravice na odseku Soče od Volčanskega mostu do državne meje - to pomeni na celotnem kopalnem območju, dolžni dopustiti rabo vode in zemljišč za turistične in rekreacijske dejavnosti ob upoštevanju omejitev splošne rabe, kar izrecno izhaja iz koncesijske pogodbe. Kot je nam znano pa omejitev splošne rabe zaradi delovanja elektrarne na tem območju ni opredeljena. Zato si prizadevami, da bi dolgoročno z večjim občutkom in ob ustreznem predhodnem alarmiranju tudi SENG delno prilagodile obratovanje elektrarne v času kopalne sezone. Odvzem status kopalnih voda vsa ta naša skupna prizadevanj in iskanje skupnih rešitev dejansko izničujejo.

Z velikim presenečenjem in nejevoljo smo zato prejeli vaš predlog črtanja dosedanjega kopalnega območja Soče pri Solkanu, čemur odločno nasprotujemo in **vam predlagamo, da naše razloge upoštevate in območje ne črtate iz že definiranega območja kopalnih voda,** saj bi s tem povzročili nenadomestljivo škodo in še povečali občasne nevarnosti. V civilni iniciativi RADI IMAMO SOČO bomo storili vse, da do tega ne bo prišlo.

Ohranitev dosedanjega statusa kopalnih voda reke Soče v Solkanu in njihovega monitoringa je tudi ključnega pomena za dosedanje in vse bodoče načrte razvoja tega območja, kamor je Mestna občina Nova Gorica že in še bo vložila znatna finančna sredstva, delno tudi pokrita s strni EU. Naj vas spomnimo na lokacijski načrt za športni park Solkan, ki je bil z odlokom objavljen v uradnem listu št. 65 / 2006 z dne 23.6.2006 (<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2006-01-2828?sop=2006-01-2828>), ki se postopno razvija. Letos bo tam otvoritev novega mostu, ki bo dostopnost kraja še povečal, tako da se bo pritisk na Sočo pričakovano povečal.

V srečanju z Vami, ki si ga želimo, pa Vam bomo z veseljem posredovali še morebitne druge relevantne informacije.

Solkan, 21.4.2021

S spoštovanjem,

Civilna iniciativa RADI IMAMO SOČO, zanjo Saša Marušič

